

УДК 378.012:81'246.3]:[378:37.011.3-051:811.111]
DOI <https://doi.org/10.32782/2412-9208-2025-3-90-99>

DIAGNOSING THE LEVELS OF FORMATION OF THE COMPONENTS OF INTERCULTURAL COMPETENCE OF FUTURE ENGLISH TEACHERS

ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ КОМПОНЕНТІВ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Tetiana HARLYTSKA,
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the
Department of English Language with
Teaching Methods, Kryvyi Rih State
Pedagogical University
54, Universitetskyi Ave., Kryvyi Rih,
50086, Ukraine

Тетяна ГАРЛИЦЬКА,
кандидат філологічних наук,
доцент,
доцент кафедри англійської мови з
методикою викладання,
Криворізький державний
педагогічний університет
проспект Університетський, 54,
м. Кривий Ріг, 50086, Україна

maystruk@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0002-4360-1282>

ABSTRACT

The article presents the results of diagnosing the levels of formation of components of intercultural competence of bachelors of English philology. The levels of formation of intercultural competence are determined: reproductive (fragmentation and unsystematic linguistic and cultural knowledge on the subject), reconstructive (presence of a positive-subjective position), consciously-situational (sufficient awareness with the cultural characteristics of other peoples) and creative (high awareness of one's own and foreign cultures). Among the main components of intercultural competence are motivational-target (motivation of applicants and their readiness to cooperate with representatives of other cultures), cognitive (mastering social, cultural knowledge and skills of intercultural interaction), activity (consolidation of acts of activity and actions in the behavior of an individual) and culturological (knowledge of the characteristics of different types of cultures). The ascertaining stage of the pedagogical experiment was conducted, which provided for the allocation of quantitative and qualitative indicators of the results of the formation of motivational-target (survey through filling out questionnaires); cognitive (testing based on lexical and phraseological material); activity (performing creative work) and culturological (using the technique of «incomplete sentences») components.

The results of the diagnosis showed that the difference between the level of intercultural competence in two groups of applicants (control and experimental) does not differ significantly and ranges from 0,2% to 5,6%. It was found that the prevailing

level of development of all components of intercultural competence is reconstructive since most of the education applicants are not interested in obtaining knowledge about the peculiarities of the culture of other peoples and the system of their values, revealed the inability to conduct a dialogue, to resolve conflicts with foreigners and to analyze their own activities. The results of the ascertaining stage of the experiment gave grounds to assert that improving the knowledge, skills and abilities of applicants, as well as overcoming difficulties during the dialogue of cultures, requires the development of a methodology for the development of intercultural competence.

Key words: *ascertaining stage of the experiment, components of intercultural competence, control group, experimental group, future English teachers, intercultural competence, levels of formation.*

Вступ. Унаслідок розширення міжкультурних контактів усе більш вагомими постають питання формування та розвитку знань, умінь та навичок ефективної міжкультурної комунікації, толерантності, міжкультурної компетентності. За словами О. Данишенко, кваліфікованість фахівців різних галузей діяльності як у державному, так і приватному секторах, стає неможливою без володіння ними міжкультурною компетентністю задля ефективної реалізації поставлених цілей і завдань у професійній сфері [2, с. 141]. Як свідчать поточні події, існує нагальна потреба у розвитку міжкультурної компетентності у навчально-викладацькій практиці, щоб майбутні покоління могли уникнути безлічі соціальних, економічних і політичних проблем: суспільні стереотипи, расизм, дискримінація, соціально-економічне ізолювання, війна тощо.

Проблемам міжкультурної компетентності присвячено низку праць вітчизняних та зарубіжних мовознавців. Найбільшу увагу дослідників зосереджено на теоретичному підґрунті, особливостях формування міжкультурної компетентності студентів, ролі міжкультурної компетентності у сфері бізнесу, економіки та менеджменту (М. Байрем, Н. Гальчун, Д. Дірдорф, О. Іліє, Л. Їтун, С. МакКінон І. Сафонова А. Солодка), однак малодослідженим залишається питання формування міжкультурної компетентності у здобувачів англійської філології. З огляду на це, **метою статті** є проведення діагностування рівнів сформованості компонентів міжкультурної компетентності майбутніх учителів англійської мови задля виявлення прогалин і їх подальшого подолання.

Методи та методики дослідження. У процесі дослідження використано комплекс методів: емпіричні: педагогічний експеримент; теоретичні: критичний аналіз наукової літератури з означеної проблеми, моделювання для розробки авторських варіантів завдань; спеціальні: анкетування, статистичний аналіз, а також методика «незавершених речень».

Результати та дискусії. Міжкультурна компетентність є сформованим комплексом знань, умінь і ціннісних орієнтирів, які дозволяють

людині адекватно й ефективно вступати в комунікацію з представниками інших культур, розуміти їхні погляди й думки, змінювати свою поведінку [1, с. 25], долати культурні бар'єри, вирішувати конфліктні ситуації в процесі спілкування, уникати стереотипів і упереджень [6, с. 171]. Визначення успішності розвитку міжкультурної компетентності здобувачів освіти є важливим складником для об'єктивного оцінювання їхніх досягнень. Діагностувальним інструментарієм такої результативності є рівні сформованості різних компонентів міжкультурної компетентності.

Деякі дослідники виокремлюють такі рівні сформованості міжкультурної компетентності: низький, середній, достатній і високий [3; 4; 5]. Проаналізувавши праці багатьох лінгводидактів та враховуючи особливості нашого дослідження, ми послуговуємося такою термінологією: репродуктивний, реконструктивний, усвідомлено-ситуативний і творчий рівні. Репродуктивний рівень характеризується фрагментарністю й безсистемністю мовних і культурних знань із предмета; студенти мають елементарний лексичний запас. Реконструктивний рівень вирізняється позитивно-суб'єктивною позицією, що проявляється у прагненні уникати мовленнєвих помилок та бажанні зрозуміти представника іншої культури, однак воно є непостійним. Здобувач із усвідомлено-ситуативним рівнем сформованості міжкультурної компетентності добре обізнаний із культурними особливостями інших народів та усвідомлює свою ідентичність; виявляє повагу та емпатію до представників інших культур. На творчому рівні здобувач дуже добре обізнаний із власною та іноземною культурами, уміє порівнювати їх і пропонує різні підходи до вирішення конфліктних ситуацій, якщо такі виникають.

3-поміж компонентів міжкультурної компетентності виокремлюємо мотиваційно-цільовий (мотиваційний поштовх до набуття міжкультурних знань та вдосконалення комунікативних навичок), пізнавальний (оволодіння соціальними, культурними знаннями та навичками міжкультурної взаємодії), діяльнісний (використання засобів спілкування відповідно до комунікативної ситуації) та культурологічний (знання особливостей різних типів культур, їх прояви в мовленні та моделях поведінки).

Задля виявлення рівня розвитку в майбутніх учителів англійської мови міжкультурної компетентності, що передбачає виокремлення кількісних та якісних показників результатів сформованості мотиваційно-цільового, пізнавального, діяльнісного і культурологічного компонентів, необхідно було провести констатувальний етап експерименту. Його діагностувальний інструментарій охоплює анкетування, тестування, виконання творчої роботи та використання методики «незавершених речень».

До проведення констатувального етапу експерименту залучено 500 здобувачів бакалаврату, які вивчають англійську мову як профільну,

і 20 викладачів Криворізького державного педагогічного університету, Київського столичного університету ім. Б. Грінченка, Українського державного університету ім. М. Драгоманова, Університету Григорія Сковороди в Переяславі та Херсонського державного університету. Учасників експерименту було умовно розподілено на дві групи: контрольну (КГ, 260 осіб) та експериментальну (ЕГ, 240 осіб).

В основу діагностування рівня сформованості мотиваційно-цільового компонента покладено методику А. Дербеньової, що дало змогу виявити рівень внутрішньої мотивації, прагнення до успіху і ставлення під час навчання англійської мови. Методика містить 20 тверджень і має 4 можливих варіанти їх оцінювання: погоджуюся «+ +»; радше погоджуюся «+ -»; не погоджуюся «- -»; радше не погоджуюся «- +». Відповіді «погоджуюся» і «радше погоджуюся» демонструють позитивне ставлення у твердженнях 1, 2, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 17, 19; а відповіді «не погоджуюся» і «радше не погоджуюся» позначають негативне ставлення у твердженнях 3, 4, 7, 9, 10, 13, 15, 16, 18, 20. За кожну обрану відповідь респонденти отримують по одному балу. Максимальна кількість нарахованих балів – 20. Результат від 0 до 5 балів засвідчує початковий рівень мотивації навчальної діяльності здобувача під час формування міжкультурної компетентності; від 6 до 10 балів – середній; 11–15 балів – достатній; 16–20 – високий.

За результатами проведеного опитування (Таблиця 1) з'ясовано, що в контрольній групі 65 (25%) студентів мали початковий (репродуктивний) рівень сформованості мотиваційно-цільового компонента міжкультурної компетентності, 120 (46,1%) – середній (реконструктивний), 54 (20,7%) – достатній (усвідомлено-ситуативний), 21 (8,2%) – високий (творчий). В експериментальній групі 70 здобувачів (29,1%) володіли репродуктивним рівнем сформованості мотиваційно-цільового компонента міжкультурної компетентності, 115 (48%) – реконструктивним, 48 (20%) – усвідомлено-ситуативним, 7 (2,9%) – творчим.

Наступним етапом експерименту було визначення рівнів сформованості когнітивного компонента міжкультурної компетентності в процесі навчання англійської мови. Задля цього в обох групах було запропоновано онлайн тестування за авторською розробкою в додатку LearningApps (<https://learningapps.org/display?v=ppwsevf8n25>), який є ефективним інструментом у роботі здобувачів освіти і викладачів, особливо під час дистанційного навчання. Тест складається з 12 запитань, які охоплюють основні теми програмного матеріалу з англійської мови. Кожне запитання має 3 або 4 варіанти відповіді з одним правильним та містить матеріал лінгвосоціокультурного характеру.

Кожна правильна відповідь оцінювалася в один бал, максимальна кількість балів за роботу – 12. Сума балів від 0 до 3 відповідає репро-

Таблиця 1

Сформованість мотиваційно-цільового компонента міжкультурної компетентності здобувачів освіти на констатувальному етапі експерименту

Рівні	Група	Кількість студентів	%
репродуктивний	контрольна	65	25
	експериментальна	70	29,1
реконструктивний	контрольна	120	46,1
	експериментальна	115	48
усвідомлено-ситуативний	контрольна	54	20,7
	експериментальна	48	20
творчий	контрольна	21	8,2
	експериментальна	7	2,9

дуктивному рівню сформованості когнітивного компонента, 4–6 балів – реконструктивному, 7–9 – усвідомлено-ситуативному, 10–12 – творчому. За результатами онлайн тестування, у КГ 64 студенти (24,6%) володіли репродуктивним рівнем сформованості когнітивного компонента міжкультурної компетентності, 99 (38,1%) – реконструктивним, 57 (21,9%) – усвідомлено-ситуативним і 40 (15,4%) – творчим. ЕГ показала подібні результати: 53 здобувачі (22,1%) мали репродуктивний рівень, 98 (40,8%) – реконструктивний, 56 (23,3%) – усвідомлено-ситуативний, 33 (13,8%) – творчий.

Отримані результати тестування свідчать, що загалом респонденти орієнтуються в лексичній системі: уміють визначати особливості британського та американського варіантів англійської мови, усвідомлюють

Таблиця 2

Сформованість когнітивного компонента міжкультурної компетентності здобувачів освіти на констатувальному етапі експерименту

Рівні	Група	Кількість студентів	%
репродуктивний	контрольна	64	24,6
	експериментальна	53	22,1
реконструктивний	контрольна	99	38,1
	експериментальна	98	40,8
усвідомлено-ситуативний	контрольна	57	21,9
	експериментальна	56	23,3
творчий	контрольна	40	15,4
	експериментальна	33	13,8

значення різних афіксів, розуміються в соціальних різновидах лексики, однак мають труднощі з фразеологізмами, знання яких може допомогти уникнути непорозумінь і навіть конфліктів між народами.

Наступним етапом констатувального експерименту було визначення рівнів сформованості діяльнісного компонента міжкультурної компетентності. Задля цього здобувачам освіти було запропоновано виконати творчу роботу, спрямовану на виявлення умінь та навичок застосовувати отримані знання на практиці (доречно використовувати лексико-фразеологічний матеріал, створювати висловлювання відповідно до норм англійської мови, застосовувати лінгвокультурні знання в процесі формулювання думок).

Максимальна кількість балів за грамотно виконану роботу – 28. Якщо набрана сума балів знаходиться в межах від 0 до 7, здобувач заслуговує на оцінку «незадовільно», від 8 до 14 – «задовільно», 15–21 – «добре», 22–28 – «відмінно». Результати творчого завдання засвідчили, що в КГ 61 учасник (23,5%) отримав оцінку «незадовільно» (репродуктивний рівень), 133 (51,1%) – «задовільно» (реконструктивний рівень), 52 (20%) – «добре» (усвідомлено-ситуативний рівень), 14 (5,4%) – «відмінно» (творчий рівень). В ЕГ 70 здобувачів (29,1%) отримали оцінку «незадовільно», 123 (51,3%) – «задовільно», 35 (14,6%) – «добре», 12 (5%) – «відмінно».

Переважаання реконструктивного рівня сформованості діяльнісного компонента міжкультурної компетентності пояснимо допусканням здобувачами великої кількості граматичних і стилістичних помилок, а також відсутністю умінь доречно використовувати засвоєний лексико-фразеологічний матеріал під час формулювання монологічних висловлювань.

Для визначення вихідного рівня сформованості культурологічного

Таблиця 3

Сформованість діяльнісного компонента міжкультурної компетентності здобувачів освіти на констатувальному етапі експерименту

Рівні	Група	Кількість студентів	%
репродуктивний	контрольна	61	23,5
	експериментальна	70	29,1
реконструктивний	контрольна	133	51,1
	експериментальна	123	51,3
усвідомлено-ситуативний	контрольна	52	20
	експериментальна	35	14,6
творчий	контрольна	14	5,4
	експериментальна	12	5

компонента міжкультурної компетентності було використано адаптовану нами методику «Незавершених речень» Дж. Сакса та С. Сіднея, яка дає індивіду велику свободу та варіативність відповідей, відображає широкий спектр поведінкового світу респондента (його прагнення, страхи, досягнення, невдачі, міжособистісні стосунки, мету і ставлення в процесі міжкультурного спілкування). Методика складається з 15 незавершених речень, її результати подано в таблиці 4.

Отримані результати засвідчили, що 65 здобувачів КГ (25%) і 63 студенти ЕГ (26,2%) мали репродуктивний рівень сформованості культурологічного компонента міжкультурної компетентності, виявляли слабкий інтерес до міжкультурної комунікації, оскільки не розуміли культурних відмінностей, не володіли достатньою кількістю міжкультурних знань, тому під час спілкування з іноземцями дратувалися і намагалися завершити розмову. Про це свідчать такі приклади закінчення деяких тверджень респондентів: «Мені некомфортно спілкуватися з іноземцями через...» – «брак знань», «страх сказати щось не так», «відсутність бажання йти на контакт»; «Якщо я щось не розумію під час спілкування з іноземцями, то я...» – «ігнорую співрозмовника», «удаю, що я зайнятий або мені телефонують», «йду геть».

102 здобувачі КГ (39,2%) і 98 студентів ЕГ (40,8%) мали реконструктивний рівень, оскільки виявили значний інтерес до міжкультурної компетентності, повагу до співрозмовника іншої національності, однак нестача знань завадила їм бути активними учасниками міжкультурної комунікації, а найменші труднощі змушували припинити міжкультурний діалог. Подамо приклади закінчення деяких речень: «Моя поведінка під час спілкування з іноземцями змінюється, оскільки...» – «я нервую і забуваю все, що знав(ла)», «переймаюся через те, що про мене подумують

Таблиця 4

Сформованість культурологічного компонента міжкультурної компетентності здобувачів освіти на констатувальному етапі експерименту

Рівні	Група	Кількість студентів	%
репродуктивний	контрольна	65	25
	експериментальна	63	26,2
реконструктивний	контрольна	102	39,2
	експериментальна	98	40,8
усвідомлено-ситуативний	контрольна	54	20,8
	експериментальна	52	21,7
творчий	контрольна	39	15
	експериментальна	27	11,3

іноземці»; «Якщо під час спілкування з людьми інших культур виникають непорозуміння чи конфлікти, я...» – «намагаюся якнайшвидше закінчити розмову», «прошу про допомогу більш досвідчених комунікантів».

54 учасника КГ (20,8%) і 52 студенти ЕГ (21,7%) продемонстрували свої знання та вміння з питань міжкультурної комунікації на усвідомлено-ситуативному рівні. Речення «Досвід міжкультурного діалогу особисто для мене є важливим, оскільки...» вони доповнили фразами «він може сприяти в залагодженні конфліктів між країнами», «створює широкі можливості для саморозвитку і самовдосконалення», «допомагає знайти престижну та високооплачувану роботу»; «Якщо я щось не розумію під час спілкування з іноземцями, то я...» – «перепитую, щоб розібратися», «звертаюся до ШІ про допомогу»; «мені подобається спілкуватися з представниками інших націй, тому що...» – «мені це цікаво», «я отримую задоволення від спілкування іноземною мовою», «я люблю дізнаватися щось нове про культуру та звичаї інших народів».

На основі означеної методики встановлено, що 39 здобувачів КГ (15%) та 27 студентів ЕГ (11,3%) продемонстрували творчий рівень формування культурологічного компонента міжкультурної компетентності, оскільки вони усвідомлюють важливість міжкультурної комунікації, не бояться конфліктних ситуацій, упевнені у своїх знаннях, мають велику мотивацію, уміють критично оцінювати результати своєї міжкультурної діяльності. Твердження «Успішність міжкультурного спілкування полягає в...» вони доповнили фразами «поєднанні вербальних і невербальних засобів», «повазі до іншої культури та усвідомленні цінності власної», «відчутті стилю»; речення «У процесі міжкультурного діалогу я хотів(ла) би...» вони завершили фразами «донести іноземцям особливості моєї культури», «отримати запрошення на роботу», «отримати від іноземця схвалення моїх знань та навичок», «подяку за приємну і змістовну розмову».

Результати констатувального етапу експерименту засвідчили, що в середньому в КГ 24,5% здобувачів мали репродуктивний рівень сформованості міжкультурної компетентності, 43,6% – реконструктивний, 20,9% – усвідомлено-ситуативний, 11% – творчий. В ЕГ 26,6% виявили реконструктивний рівень сформованості міжкультурної компетентності, 45,2% – реконструктивний, 20% – усвідомлено-ситуативний, 8,3% – творчий. Розподіл здобувачів освіти двох груп за рівнями сформованості компонентів означеної компетентності суттєво не відрізняються.

Висновки. Проведений експеримент дозволяє констатувати, що різниця рівня сформованості міжкультурної компетентності у двох групах (контрольній та експериментальній) суттєво не відрізняється і коливається в межах від 0,2% до 5,6%. Виявлено, що превалюючий рівень розвитку усіх компонентів міжкультурної компетентності – реконструктивний, оскільки більшість здобувачів освіти незацікавлені в отриманні

знань про особливості культури інших народів, систему їхніх цінностей та правил поведінки, виявили невміння вести діалог, вирішувати конфлікти з іноземцями та аналізувати власну діяльність. Результати констатувального етапу експерименту дали підстави стверджувати, що вдосконалення знань, умінь і навичок здобувачів, а також подолання труднощів під час діалогу культур потребує розроблення методики розвитку міжкультурної компетентності.

Література

1. Бондар Г. О. Особливості формування міжкультурної комунікативної компетенції студентів у процесі навчання іноземних мов у ЗВО. *Науковий Вісник Ужгородського університету. Сер. Педагогіка. Соціальна робота*. 2024. Вип. 1 (54). С. 24–27.
2. Данишенко О. С. Сутність та особливості формування міжкультурної компетентності. *Економіка та держава*. 2012. № 12. С. 141–144.
3. Дирда І. А. Розвиток полікультурної компетентності іноземних студентів на основному етапі навчання української мови : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Кривий Ріг, 2019. 253 с.
4. Скрипнікова В. О. Розвиток міжкультурної компетентності майбутніх магістрів військового управління у професійній підготовці : дис. ... д-ра філософії : 011 Освітні, педагогічні науки / Національний університет оборони України імені І. Черняхівського. Київ, 2023. 328 с.
5. Хіценко Л. І. Критерії, показники та рівні сформованості соціокультурної компетентності. *Зб. наук. праць Херсонського державного університету. Сер. Педагогічні науки*. 2016. Вип. 74 (1). С. 145–150.
6. Цзін Ч. Формування міжкультурної компетентності як складова професійної підготовки викладачів іноземних мов у ЗВО. *Інноваційна педагогіка*. 2025. Т. 2. Вип. 85. С. 167–173.

References

1. Bondar, H. O. (2024). Osoblyvosti formuvannya mizhkulturnoi komunikativnoi kompetentsii studentiv u protsesi navchannia inozemnykh mov u ZVO [Features of the formation of intercultural communicative competence of students in the process of foreign language teaching in higher education institutions]. *Naukovyi Visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Ser. Pedagogika. Sotsialna robota – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 1(54), 24–27. [in Ukrainian].
2. Danyshenko, O. S. (2012). Sutnist ta osoblyvosti formuvannya mizhkulturnoi kompetentnosti [The essence and features of the formation of intercultural competence]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, 12, 141–144. [in Ukrainian].
3. Dyrda, I. A. (2019). Rozvytok polikulturnoi kompetentnosti inozemnykh studentiv na osnovnomu etapi navchannia ukrainskoi movy : dys. ... kand. ped. nauk [Development of multicultural competence of foreign students at the main stage of the Ukrainian language learning]. Kryvyi Rih: Kryvyi Rih State Pedagogical University. [in Ukrainian].
4. Skrypnikova, V. O. (2023). Rozvytok mizhkulturnoi kompetentnosti maibutnih mahistriv viiskovoho upravlinnia u profesiinii pidhotovtsi : dys. ... d-ra filosofii [Development of intercultural competence of future masters of military administration in professional training]. Kyiv: I. Chernyakhovsky National Defense University of Ukraine. [in Ukrainian].
5. Khitsenko, L. I. (2016). Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti sotsiokulturnoi kompetentnosti [Criteria, indicators and levels of sociocultural competence development]. *Zb. nauk. prats Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Ser. Pedagogichni nauky –*

Collection of scientific works of Kherson State University. Series: Pedagogical Sciences, 74(1), 145–150. [in Ukrainian].

6. Tszin Ch. Formuvannia mizhkulturnoi kompetentnosti yak skladova profesiinoi pidgotovky vykladachiv inozemnykh mov u ZVO [The development of intercultural competence as a component of professional training for foreign language teachers in higher education institutions]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative Pedagogy*, 2(85), 167–173.

АНОТАЦІЯ

У статті наведено результати діагностування рівнів сформованості компонентів міжкультурної компетентності бакалаврів англійської філології. Визначено рівні сформованості міжкультурної компетентності: репродуктивний (фрагментарність і безсистемність мовних і культурних знань із предмета), реконструктивний (наявність позитивно-суб'єктивної позиції), усвідомлено-ситуативний (достатня обізнаність із культурними особливостями інших народів) і творчий (висока обізнаність із власною та іноземною культурами). Серед основних компонентів міжкультурної компетентності виокремлено мотиваційно-цільовий (мотивація здобувачів та їхня готовність до співпраці з представниками інших культур), когнітивний (оволодіння соціальними, культурними знаннями та навичками міжкультурної взаємодії), діяльнісний (закріплення в поведінці індивіда актів діяльності та вчинків) та культурологічний (знання особливостей різних типів культур). Проведено констатувальний етап педагогічного експерименту, що передбачав виокремлення кількісних та якісних показників результатів сформованості мотиваційно-цільового (опитування через заповнювання анкет); когнітивного (тестування з оперттям на лексико-фразеологічний матеріал); діялісного (виконання творчої роботи) і культурологічного (використання методики «незавершених речень») компонентів.

Результати діагностування засвідчили, що різниця рівня сформованості між культурної компетентності у двох групах здобувачів (контрольний та експериментальний) суттєво не відрізняється і коливається в межах від 0,2% до 5,6%. Виявлено, що превалюючий рівень розвитку усіх компонентів міжкультурної компетентності – реконструктивний, оскільки більшість здобувачів освіти незацікавлені в отриманні знань про особливості культури інших народів і систему їхніх цінностей, виявили невміння вести діалог, вирішувати конфлікти з іноземцями та аналізувати власну діяльність. Результати констатувального етапу експерименту дали підстави стверджувати, що вдосконалення знань, умінь і навичок здобувачів, а також подолання труднощів під час діалогу культур потребує розроблення методики розвитку міжкультурної компетентності.

Ключові слова: експериментальна група, компоненти міжкультурної компетентності, констатувальний етап експерименту, контрольна група, майбутні учителі англійської мови, міжкультурна компетентність, рівні сформованості.

Дата надходження статті: 24.10.2025

Дата прийняття статті: 25.11.2025

Опубліковано: 29.12.2025